

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1089

Vragen van de leden **Boomsma** en **Nanninga** (beiden JA21) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *de publicatie van «Het 7 oktober-effect, een studie naar antisemitisme en zionistenhaat in het hoger onderwijs»* (ingezonden 28 januari 2026).

Mededeling van Minister **Moes** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 12 februari 2026)

Vraag 1

Kent u het onderzoeksrapport «Het 7 oktober-effect, Joodse en Israëlsche ervaringen te midden van anti-Israëlsche stromingen, zionistenhaat en antisemitisme aan Nederlandse hogescholen en universiteiten», een studie van Amanda Kluveld en Eliyahu V. Sapir?¹

Vraag 2

Kunt u een reactie geven op de constatering, overwegingen, conclusies en aanbevelingen van dit rapport dat een documentatie bevat van gebeurtenissen op Nederlandse universiteiten en hogescholen vanaf 7 oktober 2023 en dat een proces schetst van radicalisering, een toename van antisemitisme en een sluipende normalisatie daarvan?

Vraag 3

Bent u van mening dat sinds de publicatie van het eerdere onderzoek «Onveilige Ruimtes: de opkomst van antisemitisme in de Nederlandse academische wereld» waarin één van de bevindingen was dat bijna dertig procent van de ondervraagden aangaven dat hun universiteit geen betekenisvolle actie ondernam na melding van antisemitisme, er significante vooruitgang is geboekt ten aanzien van de meldingen en de opvolging ervan?²

Vraag 4

Hoe beoordeelt u de veiligheid van joodse studenten en docenten op dit moment, in het licht van de getuigenissen zoals opgenomen in dit rapport?

¹ Amanda Kluveld en Eliyahu V. Sapir, december 2025, «Het 7 oktober-effect: Joodse en Israëlsche ervaringen te midden van anti-Israëlsche stromingen, zionistenhaat en antisemitisme aan Nederlandse universiteiten en hogescholen», Tzedek Research & Publishing

² Amanda Kluveld en Eliyahu V. Sapir, 7 oktober 2024, «Onveilige Ruimtes: De Opgang van Antisemitisme in de Nederlandse Academische Wereld» (cdn.prod.elseone.nl/uploads/2024/10/REPORTKLUVELDSAPIR.pdf)

Vraag 5

In hoeverre herkent u de bevinding van het rapport dat de intimiderende, agressieve sfeer van protesten en manifestaties en het onversneden antisemitisme dat hierbij geregeld de kop opsteekt, bij een groot aantal Joodse studenten en medewerkers heeft geleid tot angst, stress en/of het verbergen van tekenen van joodse identiteit? Over welke andere gegevens, onderzoeken of rapporten beschikt u op dat vlak?

Vraag 6

Herkent u de signalen in het rapport dat Joodse, Israëlische of andere studenten in sommige gevallen hun studie afbraken en dat medewerkers hun heil elders zochten? In hoeverre wordt nu in kaart gebracht of studenten en/of medewerkers om de bovenstaande redenen stoppen met hun studie of hun betrekking beëindigen? Deelt u de mening dat dit onacceptabel is en dat dit moet worden gemonitord?

Vraag 7

Hoe ziet u de conclusie in het rapport dat universiteiten en hogescholen op dit moment tekortschieten om Joodse studenten en medewerkers te beschermen? Welke concrete maatregelen zijn genomen of worden nog genomen om ervoor te zorgen dat onderwijsinstellingen in dezen aan hun zorgplicht voldoen?

Vraag 8

Welke lessen heeft u getrokken uit het verloop van protesten en sit-ins en de manier waarop universiteiten daar de afgelopen twee jaar mee zijn omgegaan? Welke mogelijkheden tot verbetering ziet u en in hoeverre ziet u dat deze verbeteringen nu worden opgepakt en geïmplementeerd? Graag een toelichting.

Vraag 9

Hoe beoordeelt u de uitspraken van de universitair docent die tot voor kort werkzaam was aan de Radboud Universiteit te Nijmegen, die Hamas verheerlijkte op zijn X-account en pleitte voor steun en bewapening van deze terreurorganisatie? Wat vindt u van de aansporing van deze docent aan zijn studenten – te horen op een audio-opname – om bij te dragen aan de strijd voor het «voor eens en altijd beëindigen van het zionisme»?³, ⁴, ⁵

Vraag 10

Hoe beoordeelt u de handelwijze van de universiteit ten aanzien van deze geradicaliseerde docent?

Vraag 11

Bent u van mening dat eerder had moeten worden opgetreden tegen een docent die zich op een dergelijke manier gedraagt? Welke lessen kunnen/moeten universiteiten leren ten aanzien van deze situatie?

Vraag 12

Heeft u overwogen om in het kader van deze problematiek een beroep te doen op de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek die de mogelijkheid biedt om instellingen die falen in het beoefenen van hun publieke taken een aanwijzing te geven of andere maatregelen te nemen als onderdeel van de systeemverantwoordelijkheid van de Minister, wanneer sprake is van wanbeheer? Graag een toelichting.

Vraag 13

Kunt u schetsen in welke gevallen de Minister zou overgaan tot het geven van een aanwijzing en/of het treffen van een maatregel tegen instellingen? Wanneer zou hier sprake van zijn?

³ Nijmans Nieuwsbriefje, 4 juni 2025, «Tofik Dibi en Harry Pettit pleiten voor gewapende strijd tegen zionisten» (www.nijmansnieuwsbriefje.nl/p/harry-pettit?utm_source=publication-search)

⁴ X, 9 oktober 2025 (<https://x.com/HarrygPettit/status/1976176214235885730>)

⁵ Facebook, 7 oktober 2025 (www.facebook.com/photo/?fbid=1389049203091885&set=door-goed-gezegd-te-reageren-op-een-bericht-waar-in-7-oktober-de-dag-van-de-massa)

Vraag 14

Wat vindt u van de aanbeveling in het rapport om verplichte voorlichting te geven over antisemitisme, vergelijkbaar met trainingen over grensoverschrijdend gedrag?

Vraag 15

Zijn er op dit moment organisaties actief op Nederlandse universiteiten en hogescholen die in andere Europese landen zijn verboden en/of worden beschouwd als terroristische of radicale bewegingen dan wel daar nauwe banden mee hebben? Welke informatie is daarover beschikbaar en in hoeverre wordt dit onderzocht?

Mededeling

Op 28 januari 2026 hebben de leden Boomsma en Nanninga (beiden JA21) u een aantal schriftelijke vragen gesteld over de publicatie van ««Het 7 Oktober-effect»», een studie naar antisemitisme en zionistenhaat in het hoger onderwijs.

Tot mijn spijt is beantwoording binnen de gestelde termijn niet mogelijk in verband met het voorjaarsreces. Ik zal de vragen zo snel mogelijk beantwoorden.